

Eugen SIMION

Thierry de Montbrial sau despre finețea spiritului geometric

Abstract

Profesorul Thierry de Montbrial este, la origine, matematician. Azi el este cunoscut ca un specialist în domeniul economiei și politologiei. Călătorește mult și îi cunoaște pe toți oamenii puternici ai planetei. El ține un jurnal intim, în care amintește și despre experiențele trăite în România. Nu îi privește cu superioritate pe români, iar descrierea lumii politice este în general corectă. El este un european care nu gândește viitorul comunității europene fără ideea de identitate națională și fără ideea de identitate culturală. El apără ideea că Europa va fi o Europă a culturilor naționale sau nu va fi deloc.

Cuvinte-cheie: matematician, economie, politologie, experiență, jurnal, european, identitate culturală

The professor Thierry de Montbrial is, at the origin, an mathematician. Today he is known as an specialist in the field of the economy and politology. He is travelling a lot and knows all the influent people of the planet. He is writing a Diary, were the remembers also the experiences lived in Romania. He doesn't look at Romanians with superiority, and generally de description of the political world is correct. He is an European who is unable to think at the future of the European community without the idea of national identity and cultural identity. He protects the idea that Europe must to be an Europe of the national cultures, or it will be not at all.

Key-words: mathematician, economy, politology, experience, diary, European, cultural identity

Eugen SIMION

Caragiale și lumea românească

Abstract

Autorul susține că, la 100 de ani după moartea sa, Caragiale rămâne scriitorul român cel mai citit. Acesta ne-a marcat, prin talentul său, nu doar literatura, ci și comportamentul, viața politică, stilul de existență. Un mare critic spunea că opera lui va dispărea din atenția publicului odată cu lumea personajelor sale. Cu toate acestea, momentele, schițele și piesele sale sunt citite cu plăcere și ironia lor nu dă semne de oboseală.

Caragiale a fixat un stil în care, ne place sau nu ne place, ne regăsim în multe aspecte ale vieții noastre sociale. Unul dintre urmașii săi, Eugen Ionescu, scrie că I.L. Caragiale este, probabil, cel mai mare scriitor comic necunoscut și că originalitatea lui constă în faptul că toate personajele sale sunt niște cretini.

Cuvinte-cheie: autorul, Caragiale, scriitor, operă, originalitate, cretini

The Author declares that 100 years after his death, Caragiale still remains the most read Romanian author. He has marked, by his talent, not only the literature, but our behavior, the political life, the style of living. A great critic said that his work will disappear from the attention of the public together with the world of his characters. Despite this, the moments, the sketches and his plays are still read with pleasure and their irony doesn't show any sign of failure. Caragiale has fixed a style and if we like it or not, we can find it in many aspects of our social life. One of his inheritors, Eugen Ionescu, writes that I.L. Caragiale is probably the greatest unknown comic writer and that his originality is standing on the fact that all his characters are morons.

Key-words: author, Caragiale, writer, work, originality, morons

Mircea IONESCU QUINTUS

Ploieșteanul Caragiale

Abstract

Autorul descrie copilăria și adolescența lui Caragiale, întâi în satul natal, Haimanale, apoi în orașul Ploiești, amintind de absolvirea școlii „Sfinții Petru și Pavel” cu media „Prea bene”. În mișcarea anticarlistă din 1870 a fost printre răzvrățiți, dar a fost oprit de mama sa să participe mai departe. Opera sa a fost influențată cu siguranță de originea sa ploieșteană.

Cuvinte-cheie: autorul, copilărie, adolescență, Caragiale, mișcarea anticarlistă

The Author describes the childhood and the teen years of Caragiale, first in the home village of Haimanale, and after in Ploiesti, remembering that he has graduated the “Petru and Pavel” School with the mention: “Very good” . During the anti-carlist movement he was between the revolutionary but his mother stopped him to go forward. His work was surely influenced by his origins from Ploiesti.

Key-words: author, childhood, teen age, Caragiale, anti-carlist movement

Ioan-Aurel POP

Caragiale și Transilvania sau mesajul patriotic al unui scriitor clasic

Abstract

Iuliu Maniu, un important politician român, președinte de partid și ulterior prim-ministru, îi mulțumea lui Caragiale într-o scrisoare pentru prezența la sărbătorirea Astei în 1911, cea mai importantă organizație culturală a românilor din Transilvania. Asta deși mulți scriitori și intelectuali îl considerau un dușman al poporului român. Autorul citează mai multe fragmente din opera lui Caragiale, pentru a demonstra că acesta nu a fost un dușman al poporului român, ci l-a iubit cu sinceritate.

Cuvinte-cheie: Iuliu Maniu, politician, Caragiale, scrisoare, organizație culturală, Transilvania, dușman

Iuliu Maniu, an important Romanian politician, president of an party and future prime minister, was thanking Caragiale in a letter for his presence at the Celebration of Astra, the most important cultural organization of the Romanians from Transylvania, in 1911. Though if many writers and intellectuals of the epoch were considering him as an enemy of the Romanian culture. The author is reproducing many fragments of the works of Caragiale to prove that he was not an enemy of the Romanian people, but instead he loved it sincerely.

Key-words: Iuliu Maniu, politician, Caragiale, letter, cultural organization, Transylvania, enemy

Ioan ROBU

Ion Luca Caragiale și credința creștină

Abstract

Autorul amintește de întâlnirea cu opera lui Caragiale, datorită unui profesor de la Iași, în timpul școlii. Apoi își pune întrebarea dacă scriitorul avea o fire religioasă sau nu. Citându-l pe Șerban Cioculescu, consideră că acesta avea o credință sinceră, neatingându-se niciodată de cele sfinte. În continuare, autorul citează din articolul "Noi și biserica", în care Caragiale deplânge pierderea credinței și înlocuirea ei cu educația laică, ce-i îndeamnă spre răutate și viclenie. De asemenea, acesta îl invocă pe Dumnezeu și în scrisorile trimise rudelor sau prietenilor apropiați. În încheiere se spune că marele scriitor asociază credința cu puritatea copilăriei.

Cuvinte-cheie: autorul, Iași, credință, articol, scrisori, puritate, copilărie

The author remembers the meeting with Caragiale's work, in Iasi, because of a teacher. After, he is posing the question: the writer has a religious behavior or not? Citing Serban Cioculescu, he considers that the writer was having a sincere belief, because he has never offense the holy things. After, the author is citing from the article "We and the Church", in which Caragiale deplores the loss of the Christian belief, and the substitution of it with the laic education, who is leading the young to evil and cheating. Also, he is praising God in the letters send to relatives and close friends. At the end is said that the great writer associates the Christian belief with the purity of the childhood. Key-words: author, Iasi, belief, article, letters, purity, childhood

Caius Traian DRAGOMIR

Aristotel, Caragiale și condiția tragediei

Abstract

Aristotel definește tragedia ca fiind drama în care personajele reprezintă nobili – în fapt eroi, semizeii, zei; comedia este, în schimb, piesa de teatru ale cărei personaje aparțin populației de condiție joasă, fiind oameni simpli. În Romantism, precum și în literatura dramatică a ultimului secol și jumătate condiția tragică este atribuită și ființelor umane modeste, eventual umile. Caragiale, scriind "Năpasta", o tragedie țărănească realizează o investigație esențială și necesară asupra condiției umane, în totală independență față de starea socială a acestora.

Cuvinte-cheie: tragedie, comedie, condiție umană, suferință, justiție

Aristotle considered the tragedy the drama putting in act noble, heroic personages and characters, eventually gods; the comedy is representing a drama with trivial characters. In the romantic period of the literature, as well as more recently, the tragical condition of the human being was also attributed in the theatre to the modest or even humble personages. Caragiale, the most outstanding Romanian playwright, largely developed this trends, producing a peasant-tragedy "Năpasta" ("The False Accusation", 1890).

Key-words: tragedy, comedy, human condition, suffering, justice

Tudor NEDELCEA

Eminescu despre Tudor Vladimirescu

Abstract

Cunoscut eminescolog, autorul scrie un pertinent studiu despre conducătorul Revoluției de la 1821 din țările române, demonstrând că Eminescu nu era numai poetul național al românilor, ci și un autentic (adevărat) istoric. Bazat pe documente istorice, mărturiile contemporanilor și pe geniala sa intuiție, Eminescu demonstrează că la 1821 a avut loc o revoluție cu caracter național și nu o simplă răscoală populară. Cuvinte-cheie: Eminescu, Tudor Vladimirescu, istorie, revoluție, naționalism A well-known eminescolog, the author wrote a pertinent study of the 1821 Revolution leader of the Romanian countries, demonstrating that the national poet Mihai Eminescu was not only the Romanian's national poet, but also a true historian. Based on historical documents, testimonies of contemporaries and his brilliant intuition, Eminescu demonstrates that the 1821 Revolution was a revolution with a national character and not merely a popular uprising. Key-words: Eminescu, Tudor Vladimirescu, history, revolution, nationalism

Valentin COȘEREANU

Tudor Arghezi – Un mod poetic de a percepe geniul eminescian

Abstract

Un mare poet ca Tudor Arghezi a simțit în mod diferit genialitatea lui Eminescu. Arghezi a perceput cu unele "antene" speciale felul lui de a trăi viața poetică. Geniul unei persoane ca Eminescu nu se măsoară pe scale obișnuite. Pentru că el a schimbat fundamental arhitectura limbii române, geniul lui se măsoară numai prin sine. Geniul este un dar, nu putem trăi fără el - dar mai ales nu putem evolua fără el - și mai mult decât atât, nu îl putem compara sau defini. Ne putem folosi de el doar.

Cuvinte-cheie: Eminescu, Arghezi, geniu, talent

A great poet as Tudor Arghezi was, felt differently a brilliant poet like Eminescu. Arghezi felt him with some special „antennas”, perceiving his poetic way of living. The genius of a person like Eminescu is not measured on usual scales. And just because he fundamentally changed the architecture of the Romanian language, his genius is measured only by itself. Genius is a gift we cannot live without - but mostly we cannot evolve without it – and more than that, we cannot compare or define it. We can only serve it.

Key-words: Eminescu, Arghezi, genius, talent

Lucian CHIȘU

Un experiment transcultural

Abstract

Proiectul constituirii unor arhive de grafică și caricatură (portrete ale marilor scriitori români din varii epoci literare), realizat cu sprijinul unor artiști de pe mapamond, a dobândit, ca urmare a interesului enorm de care s-a bucurat, dimensiuni, istorico-literare și ...monografice. În urma unei selecții, atât valorice cât și geografice, au fost publicate pe suport de hârtie (în volum), în urmă cu doi ani, două ediții, una în română, cealaltă în engleză, fiecare conținând 3600 de imagini aparținând unor artiști de pe toate continentele (112 țări). Acestei insolite cărți, intitulată O istorie a literaturii române în viziunea marilor graficieni ai lumii (Editura Muzeul Literaturii Române, 2011) i se adaugă cele trei volume intitulate Caragiale – un omagiu planetar și, recentissim, M. Eminescu. Ele evidențiază aspecte inter-și transculturale, demne de atenția specialiștilor în studii culturale (antropologie, semiotică, mentalități etc.) precum și în fața istoricilor literari, a biografilor, artiștilor cuvântului (scriitori) și imaginii (graficieni, caricaturiști), datorită formulei inedite a dialogului deschis

Cuvinte-cheie: literatură, imagine, biografie, istorie (literară), identitate, mentalitate, multiculturalitate

The Project of creating a graphic and cartoons archive (portraits of the great Romanian writers from various literary eras), accomplished with the support of dedicated artists around the world, has gained a new historical-literary dimension, as a result of the huge interest it has stirred up. After a certain geographical and qualitative selection, two editions have been published on paper: one in Romanian and one in English, each of them comprising 3600 images by artists from all continents (112 countries). This unprecedented book, called History of the Romanian Literature drawn by the Great Illustrators of the World (Romanian Literature Museum Press, 2011), than recently I. L. Caragiale – a homage planetary and M. Eminescu - graphic monography, (2012), presents transcultural aspects that are well worthy of attention from literature historians, biographers, word and image artists (writers, graphic designers, cartoonists), but also from cultural studies specialists (anthropology, semiotics, mentalities), due to the unusual form of open dialogue.

Key-words: literature, image, biography, (literary) history, identity, mentality, multiculturalism

Narcis ZĂRNESCU

Lecturi virtuale: Caragiale

Abstract

Tot timpul va exista un Caragiale "virtual". Chiar dacă atât critica europeană cât și cea românească au explorat într-un mod exhaustiv opera sa, chit că opera sa rămâne totuși identică cu ea însăși, alteritatea critică, produsă de alte câmpuri cognitive, descoperă alte ipoteze-Caragiale, sau alți Caragiale ipotetici, datorită cărora anumite dimensiuni de genul Zona Crepusculară ale operei sale devin (trans)lucide sau poate iluzorii. Încercând să evite capcanele Fetei Morgana, prezente în tot universul ficțional, studiul de față schițează câteva repere ale unei posibile hărți a virtualităților caragialiene.

Cuvinte-cheie: Caragiale, virtual, alteritate critică, câmpuri cognitive, Zona Crepusculară, univers ficțional

Il reste toujours un Caragiale «virtuel». Même si, la critique roumaine et européenne eût exploré d'une manière exhaustive son oeuvre, bien que son oeuvre reste cependant identique à elle-même, l'altérité critique, générée par l'inauguration d'autres champs cognitifs, fait découvrir d'autres hypothèses-Caragiale ou d'autres Caragiale hypothétiques, grâce auxquelles certaines dimensions du type Twilight Zone de son oeuvre deviennent (trans)lucides ou peut-être illusives. En essayant de ne pas tomber dans les pièges de Fata Morgana, présents dans tout univers fictionnel, l'étude esquisse quelques repères d'une carte possible des virtualités caragialiennes.

Mots-clés: Caragiale, virtuel, altérité critique, champs cognitifs, the Twilight Zone, univers fictionnel

Matei DAMIAN

Personajul-ziarist în opera lui I.L. Caragiale - Remarcabilii

Abstract

Textul de față încearcă să creeze o hartă a personajelor-ziarist ale lui Caragiale și astfel să refacă primar ruta presei acelor vremuri. De fapt, se va vedea, jaloanele ce ghidează presa caragialiană se rezumă la ilustrarea câtorva principii modern-concise; personajul însă se sustrage oricărei aproprieri a condiției și evoluează spre o beție a vitezei și abundenței ce îi desface constant profesia. Dacă presa cultivă peren conflictul, gazetarii lui Caragiale distrag și distrează violența, activând noua tehnologie a certei-joc. Un cert joc? Fără îndoială: singura nișă a violenței stă în bruschețea și luxurianța detensionării.

Cuvinte-cheie: personaj, presă, informație, conflict, conciliere

This paper aims at creating a map to put together and direct the journalist-characters in Caragiale's literary work, so as to recreate at a primary level the path of the press at those times. In fact, as it is to be seen, Caragiale condenses the guidelines of his press to briefly illustrating some modern principles; the character, though, easily deserts any assimilation of his own condition, just to evolve through a craze of speed and abundance that constantly defies his profession. Whether the press permanently cultivates conflict, Caragiale's journalists distract and entertain violence itself by activating the ultimate technology: argue-to-play. But is this play certain? Undoubtedly; because the only chance for violence to be stays in the abruptness and abundance of immortal recreation.

Key-words: character, media, information, conflict, reconciliation

Cristina DEUTSCH
William Faulkner:
perspective narative
în Zgomotul și furia

Abstract

Haosul sufletesc și material al prăbușirii al familiei Compson din Yoknapatawpha este surprins la persoana întâi din perspectiva a trei membri ai ultimei generații de aristocrați (Benjy, Quentin, Jason) și, în sfârșit, din punctul de vedere al autorului - la persoana a treia. Potrivit Cristinei Deutsch și criticilor literari citați, se distinge cu ușurință că toți frații Compson sunt limitați ca naratori la un anumit punct de vedere, iar cititorul, evident, nu ar trebui să aibă încredere completă în nici una dintre versiunile lor asupra evenimentelor, nici măcar în cea auctorială. Cel de-al patrulea capitol folosește un punct de vedere omniscient asupra a două fire narative, aici punctul de interes mutându-se în întregime asupra prezentului. Cuvinte-cheie: perspectivă narativă, limitarea naratorilor, plasarea capitolelor, stimulii senzoriali ai prezentului, metoda fluxului conștiinței, monolog interior, ordine cronologică deranjată, continuum verbal

The spiritual and material chaos of the collapse of the Compson family in Yoknapatawpha district is caught from the perspective of three members of the last generation of aristocrats (Benjy, Quentin, Jason) and, finally, from the point of view of the author. According to Cristina Deutsch and literary critics quoted here, one can easily distinguish that Compson brothers are limited as narrators to a certain point of view, and the reader obviously should not have complete confidence in any of their versions of events, even into the authorial one. The fourth chapter uses an omniscient point of view on two narrative threads, moving the focus entirely on present time.

Key-words: narrative perspective, limiting narrators, location of chapters, sensory stimuli of the present, method of stream of consciousness, interior monologue, impaired chronological order, verbal continuum